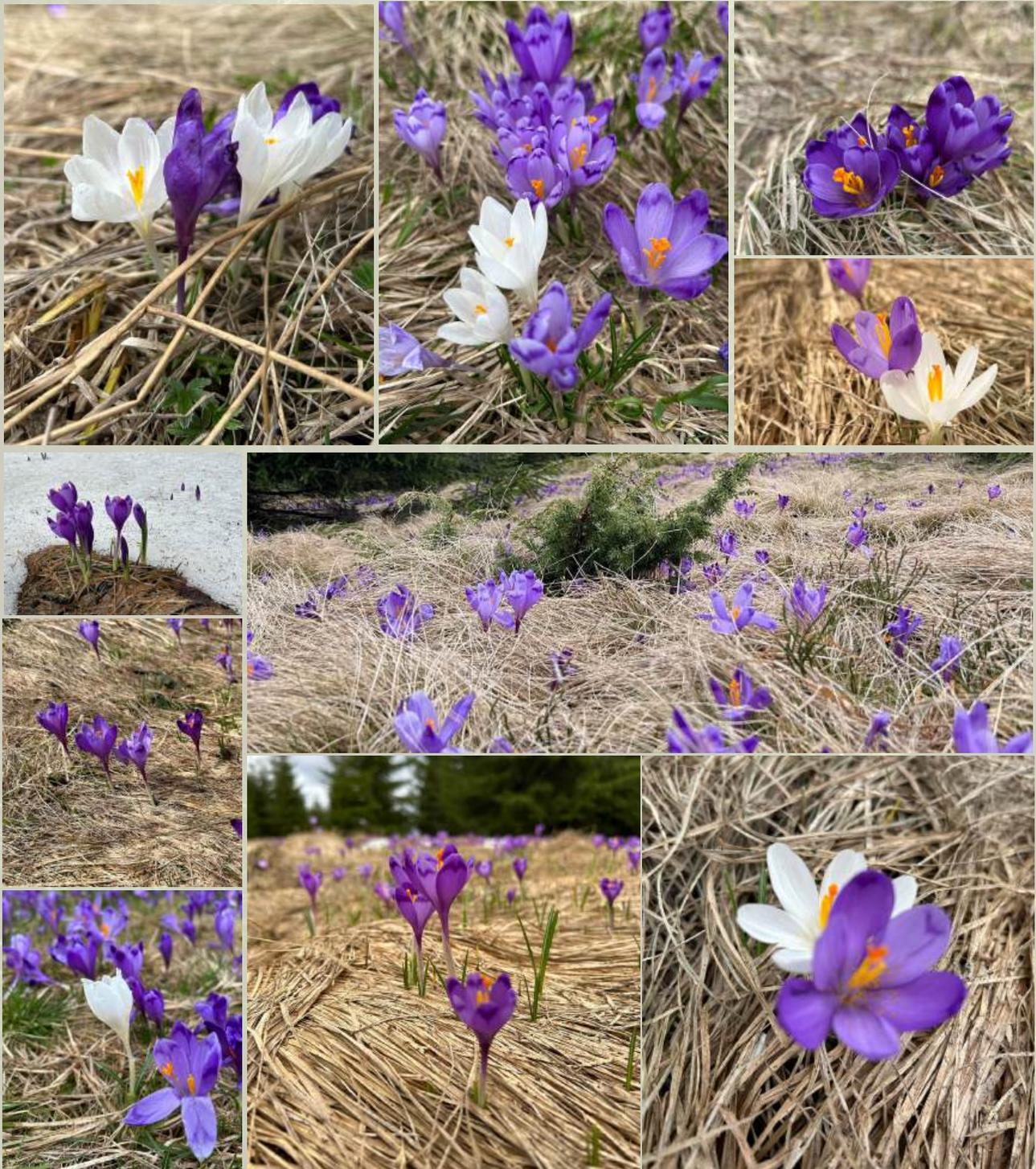

ПРИРОДА ІНСАЙД

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЧАСОПИС НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

ЛОВІТЬ ДОБІРКУ ФОТО З НЕЙМОВІРНОЮ КРАСОЮ - ШАФРАН
ГЕЙФЕЛЯ У ВСІЙ СВОЇЙ ЧАРІВНОСТІ!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

ПОРАНЕНІ ВОЇНИ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ РЕАБІЛІТАЦІЮ НА БУКОВИНІ, ВІДПРАВИЛИСЯ НА ГОРУ ТОМНАТИК У МЕЖАХ «МАНДРОТЕРАПІЇ»

Незважаючи на зовсім невесняні погодні умови, ветерани відмовилися навіть обговорювати думку про перенесення походу. Тому що — рішучі, відважні і незламні. Тож їх наполегливості ніхто не пручався. Маршрут, як розумієте, був непростим – снігу по коліна, мінусова температура, де-не-де заметіль. Далі — сама гора Томнатик, а на її вершині — загадкова і таємнича для багатьох колишня радіолокаційна станція «Памір». Це сходження, як і інші походи учасників «Мандротерапії», — по-своєму унікальне. Кожен крок у глибокому снігу ставав кроком до себе, свого внутрішнього спокою, відновлення рівноваги, впевненості у собі. Воїни вчергове кинули собі виклик — і справилися з ним якнайкраще! Вони зізнаються, що мандрівки карпатськими схилами — це терапія, в яку хочеться занурюватися знову і знову, адже її супутником є сама природа. А вона, поруч з тими, хто розуміє, підтримує і пройшов схожий шлях — найкращий помічник у реабілітації. Разом ми сильніші! Слава Україні! Героям слава!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

МІНДОВКІЛЛЯ ПІДТРИМУЄ ГЕРОЇЧНУ ДОНЕЧЧИНУ ТА ЇЇ ЗАПОВІДНІ ТЕРИТОРІЇ

Заступник Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Сергій Власенко здійснив робочий візит до Донецької області, щоб засвідчити підтримку заповідних територій, які знаходяться недалеко від фронту. З ініціативи Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Світлани Гринчук та за участі заступника Міністра Сергія Власенка, керівники національних природних парків «Верховинський», «Вижницький», «Гуцульщина», «Подільські Товтри», «Синевир» та «Черемоський» передали великодісні подарункові набори колективу Національного природного парку «Святі Гори». НПП «Святі Гори» розташований безпосередньо на лінії розмежування та постійно потерпає від ворожих обстрілів, які спричиняють масштабні лісові пожежі, знищуючи усе живе та завдаючи непоправної шкоди біорізноманіттю. Наслідки російської агресії для Парку вже сягнули понад 770 мільярдів гривень збитків! Делегація Міндовкілля на власні очі побачила території, які були практично знищені вогнем. Співробітники Парку мали змогу поспілкуватися з керівництвом та підняли загальне питання щодо забезпечення пожежною технікою відділу пожежної охорони, зокрема – придбання пожежного автомобіля. У цей складний час підтримка колективу Парку є надзвичайно важливою. Окрім великодісних наборів, для потреб НПП «Святі Гори» було передано генератор та необхідне пожежне спорядження: пожежні костюми та бензопили, що допоможе їм у боротьбі з наслідками ворожих атак. Також, у відповідь на звернення обласної державної адміністрації, зусиллями Державного агентства лісових ресурсів України та Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», Силам оборони України було передано 7 вагонів лісоматеріалів через Державне підприємство «Слов'янське лісове господарство» для зміцнення оборонних рубежів. Також команда Міндовкілля та нацпарків передали військовим святкові великодісні набори.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

ПІЗНАЄМО ПРИРОДУ ТА ВЧИМОСЯ БЕРЕГТИ БІОРИЗНОМАНІТТЯ

Для дітей Киселицького ліцею НПП «Черемоський» організував захопливу екскурсію на природі на тему «Охорона біологічного різноманіття на територіях ПЗФ». Мета заняття — показати, наскільки важливо зберігати природні багатства нашого краю, розповісти про унікальні види рослин і тварин, а також про те, як працює парк для їх охорони та підтримки екосистем. Під час екскурсії дітям цікаво розповіли про охорону рідкісних видів, моніторинг стану природи та про те, чому заповідні території є справжнім багатством для майбутніх поколінь. Підростаюче покоління спостерігало за птахами, вчилася розпізнавати їхні голоси й зовнішній вигляд, визначали квіти за фотовизначниками та насолоджувалися природотерапією й екологічними іграми, які допомогли краще пізнати природу. Ми знаємо, що саме через любов до природи, виховану з дитинства, народжуються її справжні захисники. Щиро дякуємо ФЗТ за наданий інвентар! Завдяки вашій підтримці наші екскурсії стають більш цікавими, різноманітними та надихають дітей відкривати красу й цінність довкілля просто серед природи!

ЕКСКУРСІЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ДО ДНЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА: ПІЗНАЄМО ТА БЕРЕЖЕМО ПРИРОДУ РАЗОМ!

До Дня довкілля учні Путильського ліцею ім. Ю. Федьковича відвідали Національний природний парк «Черемоський», щоб поглибити свої знання про довкілля та сформуванню відповідальне ставлення до природи. Під час екскурсії школярі вивчали процеси сортування та переробки сміття, дізналися про важливість зменшення відходів і освоїли прості кроки для збереження природи. Фахівці парку провели інтерактивну бесіду про біорозкладні матеріали та вплив правильного поводження з відходами на збереження тварин і рослин. Особливий інтерес викликало дослідження флори та фауни парку. Учні спостерігали за рослинами та комахами, дізнавалися про біорізноманіття та активно брали участь у міні-дослідженнях. Подібні заходи є ключовими для формування екологічної культури молоді та збереження планети.

Дякуємо Франкфуртському зоологічному товариству в Україні за можливість проводити природничі дослідження з дітьми, а також Центру розвитку громад «Ідея. Дія. Результат» за підтримку та наданий інвентар.

ТАЄМНИЦІ ВУЛИКА: ЯК ЖИВЕ БДЖОЛИННА СІМ'Я?

До Всесвітнього дня бджіл, учні Киселицького ліцею здійснили захопливу та пізнавальну екскурсію до місцевої пасіки. Метою заходу стало ознайомлення дітей із життям і працею бджіл, значенням цих комах для природи та людини. Під час екскурсії учні дізнались про організацію бджолої сім'ї, особливості збору меду, роль матки та робочих бджіл. Школярі мали змогу побачити справжні вулики, спробувати мед прямо з сот і дізнатися, як виготовляється віск та інші продукти бджільництва. Особливою цікавинкою стала демонстрація захисного одягу пасічника — дехто з дітей навіть приміряв костюм і відчув себе справжнім бджолярем! Такі заходи не лише розширюють кругозір, а й виховують повагу до природи, екологічну свідомість та інтерес до народних ремесел. Велика вдячність Василю Танасовичу та Ганні Іванівні Бурак за пізнавальну екскурсію, гостинний прийом та медовий настрій!

ЕКСКУРСІЯ ДО ЛІСУ: ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДИ ТА ЯСКРАВИ ВРАЖЕННЯ

Нещодавно, гуртківці «Екологічного краєзнавства» здійснили пізнавальну екскурсію до лісу. Під час екскурсії учні досліджували водні та лісові екосистеми. Вони виявили водних комах (водомірок, личинок бабок, жуків-плавунців) та дізнались про їхню роль у природі. Також школярі вивчали хвойні дерева (сосни, ялини, модрина), вчилися їх розпізнавати та дізнались про значення хвойних лісів для клімату. Діти активно спостерігали, обговорювали побачене та робили записи, відчувши себе справжніми дослідниками. Щира подяка Франкфуртському зоологічному товариству в Україні за підтримку та наданий інвентар.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

БЛАГОУСТРІЙ В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»: ТУРБОТА ПРО ПРИРОДУ РАЗОМ!

Протягом останніх днів на території Парку тривають активні роботи з благоустрою: очищення територій від сміття, впорядкування екологічних стежок, озеленення та оновлення зон відпочинку. До ініціативи долучилися працівники парку та усі, кому небайдужа доля нашого довкілля. Такі заходи не лише покращують естетичний вигляд природних локацій, а й мають глибоке екологічне значення: зменшення негативного впливу на екосистеми, створення безпечного середовища для флори й фауни, підвищення рівня екологічної свідомості серед відвідувачів. Дякуємо всім, хто долучився! Разом ми зберігаємо природу для наступних поколінь!

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКЦІЯ З БЛАГОУСТРОЮ: РАЗОМ ЗМІНЮЄМО СВІТ НА КРАЩЕ!

Учні Путьського ліцею ім. Ю. Федьковича - вихованці гуртка «Екологічне краєзнавство» долучилися до важливої справи — прибирання парку в рамках Всеукраїнської акції з благоустрою «За чисте довкілля». Озброєні рукавичками, сміттєвими пакетами та гарним настроєм, ми очистили зелену зону від сміття, подарувавши природі трохи турботи. Це не просто прибирання — це виховання відповідального ставлення до довкілля. Адже любов до природи починається з простих гій. Така активність вчить дітей цінувати чистоту, дбати про спільний простір і розуміти, що зміни починаються з нас.

Дякуємо всім учасникам за активність, ініціативу та небайдужість! Разом — ми сила!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

У НАЦПАРКУ «ВИЖНИЦЬКИЙ» ПРОЙШЛИ МІЖВІДОМЧІ НАВЧАННЯ ЛІКВІДАЦІЇ ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ

На території нацпарку «Вижницький» відбулися масштабні показові навчання, спрямовані на підвищення ефективності реагування на пожежі в природних екосистемах та ефективну міжвідомчу взаємодію. Координувало тренування ГУ ДСНС у Чернівецькій області.

До навчально-тренувального процесу були залучені: представники ДСНС, Національної зваргії України, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, гірсько-рятувальної служби, районної військової адміністрації, місцевої громади, лісового господарства та служби державної охорони природно-заповідного фонду нацпарків «Вижницький», «Черемоський» і «Хотинський». Під час заходу провели як теоретичну підготовку, так і практичне відпрацювання чіткого алгоритму дій з ліквідації пожеж. Особливу увагу приділили вдосконаленню координації між органами управління, силами цивільного захисту та безпосередньо персоналом Парку. У навчаннях взяли участь близько 100 осіб особового складу та понад 20 одиниць спеціалізованої техніки, включаючи пожежні автомобілі, рятувальне обладнання та авіацію ДСНС у Чернівецькій області. Дуже важливо продовжувати проведення подібних міжвідомчих навчань для зміцнення готовності до надзвичайних ситуацій та мінімізації ризиків для цінних природних екосистем України.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ГІРСЬКИЙ ГІД У НАС В ГОСТЯХ!

Наш парк приймав Тьєррі Жанделя, гірського гіда та інструктора з лижного туризму (FFS, FFME, ANENA), представника французької організації «Гіди без кордонів». Візит пана Жанделя має на меті оцінити потенціал наших маршрутів для іноземних туристів, розвинути партнерство та знайти можливості для міжнародної співпраці у гірському туризмі. Наші унікальні краєвиди та природа вже приваблюють мандрівників з Румунії, Німеччини, Польщі, Латвії, Литви, Словенії та Франції. Цей візит — важливий крок до того, щоб зробити наш регіон більш доступним та привабливим для іноземних гостей, зберігаючи при цьому унікальність природи та традицій. Ми пишаємося зростанням міжнародної уваги до нашого краю.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

ПРАЦІВНИКИ НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНОМУ СЕМІНАРІ В СЛОВАЧЧИНІ!

З 10 по 12 червня 2025 року директор НПП «Черемоський» Роман Єрема та старший науковий співробітник Діана Юзик взяли участь у міжнародному семінарі «Охорона та дослідження фауни та флори водно-болотних угідь» у Словаччині. Вони представили доповіді про діяльність парку, його потенціал та моніторинг орнітофауни, наголосивши на важливості збереження вразливих видів птахів. Учасники семінару обговорили охоронні практики та майбутній спільний проєкт за програмою LIFE. Ця подія є важливою для міжнародного співробітництва та обміну досвідом у збереженні природи Карпат. Вдячність Словацькому орнітологічному товариству SOS/BirdLife Slovensko та Fundacja Przyroda i Człowiek за організацію.

МІЖНАРОДНИЙ СЕМІНАР З ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПРИРОДООРІЄНТОВАНОЇ ТЕРАПІЇ В УГОРЩИНІ

З 22 по 27 квітня на території Національного парку «Хортобадь» в Угорщині відбувся міжнародний воркшоп, присвячений екологічній освіті, природоорієнтованій терапії (NIT) та управлінню відвідувачами. Організаторами заходу стали ГО Earth Island Institute (в особі Гарі Кука та Аріадни Рейду) та колектив НП «Хортобадь». Серед спікерів були відомі фахівці, такі як Том Медема (екс-керівник Служби національних парків США), Хайді Шрайбер (Центр Натуро-Інформованої Терапії, США) та Міхал Медек (Чеський інститут інтерпретації спадщини). Учасники семінару вчилися сприймати природу як партнера в терапії, що сприяє внутрішнім змінам та діалогу з собою. Це навчання поглибило відчуття зв'язку з природою, іншими людьми та власним «я». Отримані знання надихають ділитися цим підходом, адже природа є найдавнішим терапевтом, що приймає без засудження. Велика вдячність організаторам та спікерам за значний внесок у розвиток знань та натхнення.

ПЕРКАЛАБА: КУРС НА РОЗВИТОК І ЕКООСВІТУ

З робочим візитом Перкалабське ПНДВ відвідали Едгар Токар — директор департаменту природно-заповідного фонду, та Василь Мочан — керівник Українсько-Карпатської програми у ФЗТ. Під час візиту обговорили актуальні питання функціонування підрозділу, зокрема логістику та інфраструктуру. Особливу увагу приділили розвитку території, її туристичному та науковому потенціалу. Серед ключових тем — створення екоосвітнього хабу, який стане майданчиком для екологічної просвіти, дослідницької роботи та популяризації збереження природної спадщини. Це важливий крок до формування відповідального ставлення до природи серед місцевих жителів і відвідувачів національного парку.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

ПРОВЕДЕНО СЬОМУ МІЖНАРОДНУ НАУКОВО-ПРАКТИЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ «РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ФЛОРИСТИЧНИХ І ФАУНІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

4-5 червня у Путилі відбулася Сьома Міжнародна науково-практична конференція «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень». Захід зібрав близько 40 учасників з усієї України. У перший день конференції учасники представили результати досліджень флори, фауни, геологічних об'єктів, методів моніторингу біорізноманіття та екологічної освіти. Прозвучали змістовні доповіді від науковців Чернівецького національного університету, Інституту ботаніки НАН України, Київського зоопарку, Товариства охорони птахів України, НПП «Черемоський» та інших установ. Другий день конференції був присвячений виїзній екскурсії до Національного природного парку «Черемоський», зокрема на гору Томнатик, відому радіолокаційною станцією «Памір». Науковцям представили рекреаційні об'єкти парку, розкрили унікальність його природної та культурної спадщини, а також обговорили шляхи її збереження та розвитку сталого туризму. Конференція пройшла на високому рівні, була продуктивною та створила сприятливу атмосферу для обміну досвідом та налагодження нових зв'язків. Дякуємо всім учасникам за активність та натхнення!

МУЗЕЙНИЙ ПРОСТІР: ПРИРОДА, ІСТОРІЯ, КУЛЬТУРА

16 травня працівники науково-дослідного відділу нашого Парку у повному складі взяли участь у роботі Першої всеукраїнської науково-практичної конференції «Музейний простір: природа, історія, культура», яку організував Чернівецький обласний краєзнавчий музей з нагоди Міжнародного дня музеїв. У цікавих і змістовних доповідях учасники представили матеріали, що охоплюють широке коло питань музейної справи, а також результати різнопланових наукових досліджень і розвідок у природничій і гуманітарній галузях. Дякуємо організаторам за запрошення та цікавий і змістовний захід!

ПЕРЕЛІК ПЛАТНИХ ПОСЛУГ В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

Експерсії маркованими маршрутами, екологічними стежками. Відвідування (подорож) туристами, екскурсантами еколого-пізнавальних туристичних маршрутів та екологічних стежок на території Перкалабського та Селятинського ПНДВ (без супроводу).

для дорослих - 100 UAH
для дітей віком до 14 р. - 50 UAH

Експерсії маркованими маршрутами, екологічними стежками. Відвідування (подорож) туристами, екскурсантами еколого-пізнавальних туристичних маршрутів та екологічних стежок на території Перкалабського та Селятинського ПНДВ (з супроводом)

для групи до 12 осіб - 1 експерсія - 1000 UAH

Прогулянка (подорож) на велосипеді

день - 300 UAH
половина дня (до 5 годин) - 180 UAH
2 години - 120 UAH
1 година - 60 UAH

Користування стоянкою автотранспорту*

Автобуси і вантажні автомобілі - 100 UAH
Легкові автомобілі - 70 UAH
Мототранспорт - 50 UAH

Користування альтанкою* - 250 UAH

Проведення громадянами любительської фото/відео зйомки - 50 UAH

Проведення громадянами та організаціями відео/кіно та телевізійних зйомок - 500 UAH

Проживання в приміщенні екологоосвітнього візит центру в селі Рижа за 1 добу з людини - 450 UAH

Проживання (ночівля в приміщеннях ПНДВ) за 1 добу з людини - 300 UAH

Перевезення туристів, відпочиваючих (трансфер або автоексперсія Путила – територія НПП «Черемоський» - 1 виїзд - 3500 UAH

Надання у користування майна доба/чол:

- туристичний килимок - 50 UAH
- спальний мішок - 100 UAH
- намет - 300 UAH

***Категорії осіб, які звільняються від плати:**

- учасники бойових дій;
- ліквідатори аварії на ЧАЕС;
- особи з інвалідністю I-II групи;
- працівники природно-заповідних установ України при виконанні службових обов'язків.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

2-й квартал 2025 року (8)

РЕЖИМ ТИШІ В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»: ЧАС ЗАХИСТИТИ ДИКИХ МЕШКАНЦІВ КАРПАТ

З 1 квітня по 15 червня в Національному природному парку «Черемоський» триває режим тиші — період, коли природа особливо вразлива. Саме зараз багато видів диких тварин розпочинають період розмноження, вигодовують потомство та потребують максимальної тиші й спокою.

У цей час забороняється:

- проведення гучних заходів;
- використання моторної техніки;
- полювання та інші дії, що створюють шум або стрес для тварин.

Дотримання режиму тиші регулюється законодавством України і є не лише правовим обов'язком, а й проявом поваги до природи. Просимо вас з розумінням ставитися до цих обмежень. Кожна тиха стежка, кожен спокійний крок — це внесок у збереження біорізноманіття Карпат. Дякуємо всім, хто разом із нами береже цей унікальний куточок природи!

КАЛЕНДАР ПРИРОДНИХ ЦИКЛІВ ТА ПОДІЙ НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» НА ЛИПЕНЬ

Черемоський
національний природний парк

Міністерство
захисту довкілля
та природних ресурсів
України

Природно-заповідний
Фонд України

КАЛЕНДАР ПРИРОДНИХ ЦИКЛІВ ТА ПОДІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ ЧЕРЕМОСЬКИЙ
Події для наукового та арт-туризму

Спостереження за скученням птахів (крижані) у місцях природної годівлі та за полюванням пернатих хижаків (канюк, беркут) на луках і на водоймах

Олені вигодовують телят, що народились у попередні місяці

Молоді птахи починають літати

Шлюбний період у козулі

Початок кочівлі дрібних горобиневодібних з місць гніздування

Цвітіння ріпаків літньої лісової

Цвітіння яничника сибірського

Птахи доглядають своїх пташенят

З'являються ягоди чорниці

Початок розсіювання зрілого насіння берези повислої

Перша поява лисичок

Доцвівають плоди бушини чорної

2025 ЛИПЕНЬ

Немає	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

- ❖ **3 липня** – Міжнародний день без поліетилену;
- ❖ **7 липня** – День працівника природно-заповідної справи України;
- ❖ **10 липня** – День «Не наступайте на бджіл»;
- ❖ **13 липня** – День рибалки;
- ❖ **16 липня** – Всесвітній день змії;
- ❖ **28 липня** – Всесвітній день заповідання природи;
- ❖ **31 липня** – Всесвітній день рейнджерів.

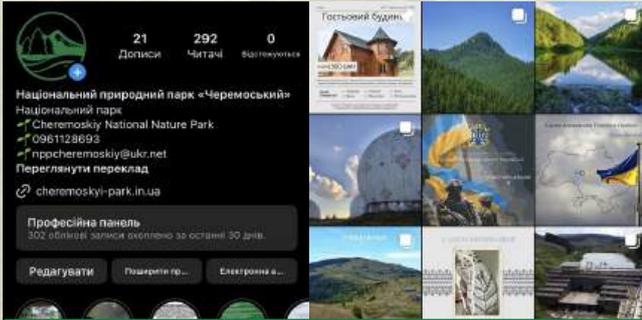
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

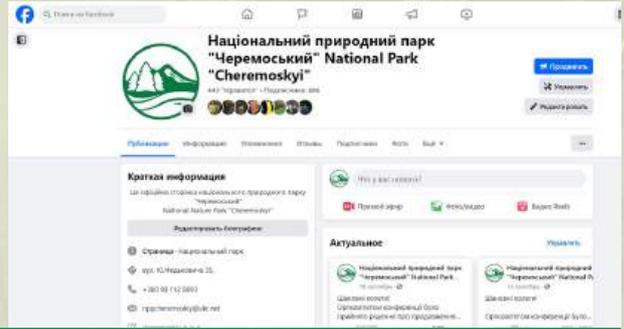
2-й квартал 2025 року (8)

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

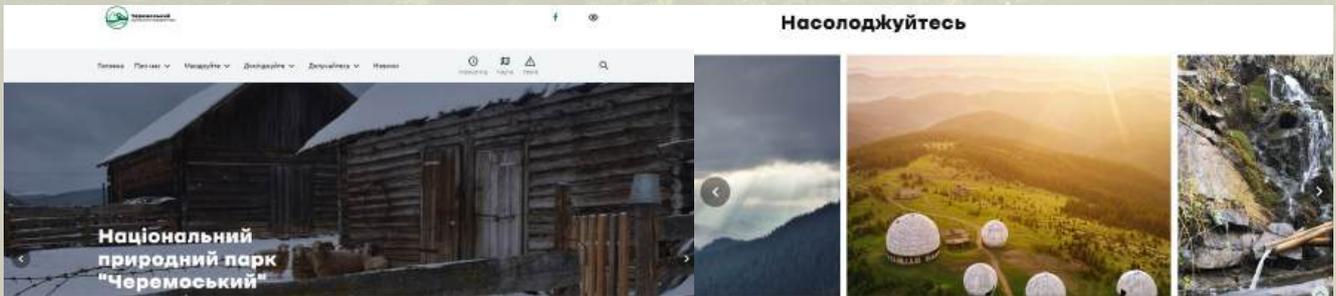
INSTAGRAM

FACEBOOK

САЙТ

ГОСТЬОВИЙ БУДИНОК

Per day | 300 UAH

National Nature Park «Cheremoshkiy» hospitably invites you to relax in a cozy house away from the human eye, where you can have fun and spend your leisure time.

What do you get?	TV	3 rooms	Kitchen
	Bath	Lounge are	6 beds

Do you want to enjoy communicating with nature? Don't hesitate! Order your unforgettable experience!

- Бронювання «Гостинного будинку» здійснюється:
- За телефоном +38 (096) 112-86-93 з 8:30 до 17:00 год. без вихідних
 - Через електронну пошту: prrcheremoskiy@ukr.net.
 - Заїзд з 14:00 год. - виїзд до 12:00 год.
 - При поселенні гість зобов'язаний пред'явити документ, що засвідчує особу і заповнити анкету проживаючого.